

Hoofdstuk 2.9

Nelly

bouwjaar 1917
bouwer J. Visser
afmetingen 5.35m x 2.30m
zeilnummer 42 OE
zeiloppervlak 30 m² (Philippona)

Tot nu toe bekende eigenaren Nelly:

1917 - 1920 Dr. J. de Jong te Groningen / Hilversum
1920 - 1925? D. Moser Jr. te Rotterdam
1925?- 1927? de heer Ten Bokkel te Rotterdam
1928 Verkoop naar Frankrijk dankzij bemiddeling van de heer Pauwaert uit Gent (B)

.....

Nelly coll. FSM ongedateerd

Op de wedstrijdlijst van 17 mei 1919 van zeilvereniging DTP staat de Nelly als deelnemster aan een tjotterwedstrijd met stuurman Dr. De Jong. Ze heeft de wedstrijd niet uitgezeild.

Uit Ons Element 1921 blz. 619.

In september 1929 zeilt D. Moser voor het eerst een wedstrijd met de Nelly bij de Rotterdamsche Zeilvereniging (Ons Element 1920). Daarna volgt in 1921 in Ons Element dat ze op 23, 24 en 25 juli 1921 op de Kaag zeilt. In de reeks van wedstrijden haalt ze de eerste prijs. Ze wordt dan wederom gezeild door D. Moser. Of ze haar ligplaats heeft bij Rotterdam, of op de Kaag is niet helemaal duidelijk. Ook in Ons Element van 1921 schrijft haar vorige eigenaar De Jong uit Hilversum een redactioneel artikel op de bladzijden 618 en 619 over de zeilsport in Duitsland.

Als illustratie zet hij er een foto bij met als bijschrift "Een onzer mooie nationale scheepjes op de Kaag". Het is een foto van de "Nelly".

Het Jachtregister 1924/25 heeft voor de Nelly de volgende vermelding: D. Moser Jr. Gedempte Botersloot 61 te Rotterdam zeilnummer OE42 met een lengte van 5.35m en een breedte van 2.30m. Lid van ZVK.

Nelly in het midden met zeilnummer 42 OE locatie en datering onbekend coll FSM. Bij uitvergroting lijkt de vorm van het achterschip erg op dat van de Aeolus.

In het scheepvaartmuseum in Sneek bevindt zich een foto met een rechtstreekse verwijzing naar de Zeeleeuw. Op dezelfde foto staat nog een Fries jacht (zie hoofdstuk Zeeleeuw). Toen ik deze foto ter beoordeling aan de eigenaar van de Aeolus stuurde kreeg ik van hem de volgende reactie: "Het grote schip, (de Luctor) is zeker niet mijn schip, het profiel van de andere komt overeen met die van de Aeolus. Jammer dat details niet duidelijk zichtbaar zijn. Het roer lijkt me te breed." Op de zeilfoto hiervoor, uit het Fries scheepvaartmuseum, met daarop de 42 OE "Nelly" was de reactie van de heer Tabink dat dit de Aeolus zou kunnen zijn. Naar zijn mening kwamen het profiel en proporties van zijn schip het schip op de foto met elkaar overeen.

Hoewel de Nelly niet in- of uit het stamboek te herleiden is, is er zelfs in 1953, dus al voor het definitieve ontstaan van het Stamboek, onderzoek naar dit scheepje gedaan. Dr. J. de Jong (opdrachtgever) toen wonend in Hilversum en Jan Visser (de bouwer) toen wonend in Paterswolde, zijn volgens de notities benaderd. Bij de eerste beschrijving staat met vette onderstreepte letters **VERDWENEN**. Wel worden er details en kanttekeningen gegeven. De Nelly had volgens de notities veel trekken van een schip van Eeltje Holtrop van der Zee.

*.....Het schip leek zo sprekend op dit type dat Auke van der Zee zich vergistte en in 1920 toen het jacht in Joure kwam vroeg: "Wanneer is dit jacht hier gebouwd?" De hellingbaas moest er bij komen, om uit te maken of het inderdaad wel in Joure was gebouwd.....
Jan Visser was een zeer knap jachtbouwer, met genie*

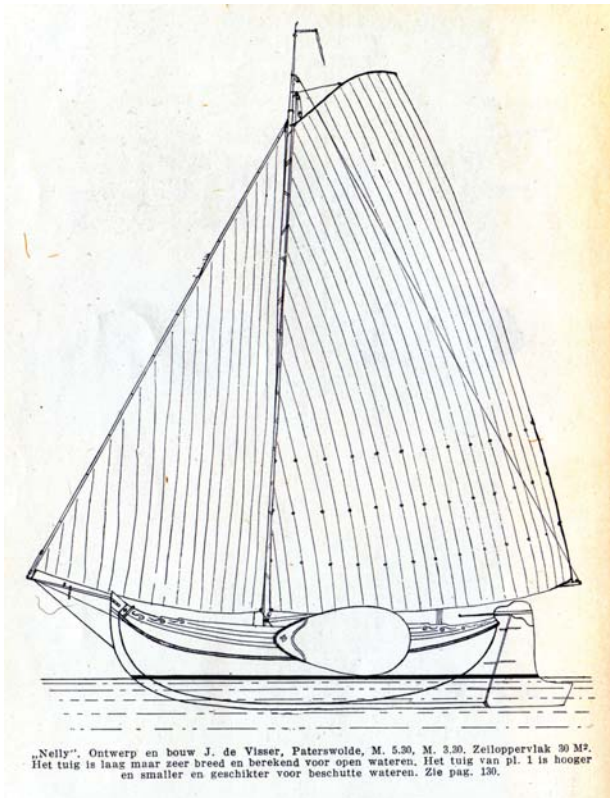
Volgens een mededeling van Dr. J. de Jong die in 1953 is genoteerd, was bij de opdracht voor de bouw meegegeven dat het moest gelijken op de modellen van de jachten van Eeltjebaas. Het was voorzien van zeer fraai snijwerk. Op de bedelbalk waren dolfinen uitgesneden. Het wapen van Groningen was uitgesneden in de slotplaat van het achterhuisje.

Ongetwijfeld is het slotplaatje ergens achtergebleven. Het zou leuk zijn wanneer het nog eens opgespoord zou kunnen worden.

In de Watersport no. 7 uit 1918 staat een foto van de Nelly zonder zwaarden. De fok en grootzeil zijn aangeslagen. Wanneer de schoonheid van een Fries jacht geïllustreerd moet worden, komt deze foto bij mij boven aan de lijst te staan. Zonder andere Friese jachten te kort te willen doen zijn schoonheid en evenwichtigheid hier zoals het naar mijn idee moet zijn. Een poging om de Aeolus in 2010 vanuit dezelfde positie te fotograferen is niet goed gelukt. Een één op één vergelijking is hier niet mogelijk.

Uit: Watersport 1918-7 Nelly

Uit: “van Zeilkano tot Oceaanjacht” door C.H.M. Philippona 1931 blz.168

In het boek “Van Zeilkano tot Oceaanjacht” van Philippona uit 1931, staat een zeiltekening van haar afgebeeld als illustratie. Wie deze tekening gemaakt heeft is onbekend. Wat erg opvalt is de sterk achterover hellende mast en het grote tuig van 30m². In dit boek wordt als breedte 3.30m gegeven. Dit kan bij een lengte van 5.30m niet. Er mag vanuit gegaan worden dat de breedte 2.30m. zal moeten zijn geweest. Dit komt overeen met Vermeer zijn bevindingen en de vermelding in het Jachtregister. Ook het zeiloppervlak zoals Philippona dat vermeldt hoort bij een groter schip. Het scheepje van 5.30m zou zwaar overtuigd zijn.

De heer Vermeer beschrijft in zijn boek “Het Friese jacht” de “Nelly” op de

bladzijden 45 en 46. Ze werd “prachtig” gevonden en won veel zeilwedstrijden. Op de bladzijden 186 en 187 beschrijft hij de “Aeolus”. Hij is erg voorzichtig met het aangeven wat de oorsprong van de Aeolus is. Als mogelijkheden geeft hij zowel Van der Zee uit Joure als Visser uit Paterswolde, zonder er verder een uitspraak over te doen. Hij geeft met argumenten aan waarom het zowel bij de ene als bij de andere werf gebouwd zou kunnen zijn. Hij legt niet de link tussen de Nelly en de Aeolus.